

Datum
2021-03-02Diarienummer
GAN-2021/229.603Handläggare
Micaela Holmén
Micaela.Holmen@huddinge.se

Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden

Remiss av SOU 2020:79 delbetänkandet ”Effektivare tillsyn över diskrimineringslagen aktiva åtgärder och det skollagsreglerade området”

Förslag till beslut

Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden godkänner förvaltningens synpunkter och överlämnar tjänsteutlåtandet, daterat 2021-03-02, till kommunstyrelsen som sitt yttrande över *SOU 2020:79 delbetänkande ”Effektivare tillsyn över diskrimineringslagen- aktiva åtgärder och det skollagsreglerade området”*.

Sammanfattning

Huddinge kommun har fått delbetänkandet ”Effektivare tillsyn över diskrimineringslagen- aktiva åtgärder och det skollagsreglerade området” på remiss från Arbetsdepartementet. Delbetänkandet har gått på intern remiss till gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden.

Delbetänkandet innehåller två delar. Den första delen handlar om att analysera om nuvarande bestämmelser om tillsyn i diskrimineringslagen (DL) avseende aktiva åtgärder är ändamålsenliga för en effektiv efterlevnad av lagen och den andra delen analyserar hur tillsynen över bestämmelserna i DL när det gäller det skollagsreglerade området i sin helhet kan flyttas från Diskrimineringsombudsmannen (DO) till Statens skolinspektion.

Gymnasie- och arbetsmarknadsförvaltningen tycker sammanhållet att förslagen i delbetänkandet är bra, förvaltningen vill särskilt framhålla följande:

- Utifrån ett barnrättsperspektiv är det mer likvärdigt att ha regleringar avseende kränkande behandling och diskriminering i en och samma lag. Nu när det fortsatt föreslås vara två olika lagar är det viktigt att tillämpningarna av lagarna blir så likvärdiga som möjligt.
- För att stärka skolornas och huvudmännens arbete med DL vore det lämpligt att Skolinspektionen tog fram kompetensutvecklingsinsatser och stödmaterial.
- Förvaltningen ställer sig positiv till att Skolinspektionen tar över tillsynen av DL, bedömningen är att det stärker barnrättsperspektivet och ökar möjligheten till upprättelse för barn och elever.

HUDDINGE KOMMUN

Postadress
Huddinge kommun
Gymnasie- och
arbetsmarknadsförvaltningen
141 85 HuddingeBesök
Kommunalvägen 1-5

Tfn vxl 08-535 300 00

gaf@huddinge.se
www.huddinge.se

Beskrivning av ärendet

Huddinge kommun har fått delbetänkandet ”Effektivare tillsyn över diskrimineringslagen- aktiva åtgärder och det skollagsreglerade området” SOU 2020:79 på remiss från Arbetsdepartementet. Delbetänkandet har gått på intern remiss till gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden.

Delbetänkandets innehåller två delar. Den första delen handlar om att analysera om nuvarande bestämmelser om tillsyn i diskrimineringslagen (DL) avseende aktiva åtgärder är ändamålsenliga för en effektiv efterlevnad av lagen och vid behov föreslå ändringar som kan leda till en ökad efterlevnad.

Den andra delen analyserar hur tillsynen över bestämmelserna i DL när det gäller det skollagsreglerade området i sin helhet kan flyttas från Diskrimineringsombudsmannen (DO) till Statens skolinspektion.

Del 1: Delbetänkandets förslag och överväganden för en effektivare tillsyn över aktiva åtgärder

Följande förslag och åtgärder föreslås:

- Det ska inte längre finnas en uttrycklig bestämmelse i DL om att DO i samband med sin tillsyn ska försöka få dem som omfattas av bestämmelserna att frivilligt följa dessa. Det är ovanligt att det i lag betonas att en myndighet ska förmå enskilda att frivilligt följa lagen vid tillsyn på olika samhällsområden. Bestämmelsen är vidare tillkommen i en tid när dess funktion var en annan.
- Det ska bli möjligt att meddela föreskrifter avseende reglerna om aktiva åtgärder i DL inom arbetslivsområdet och inom högre utbildning. Vi föreslår att en myndighet, förslagsvis expertmyndigheten DO, genom bemyndigande i lag och förordning ges rätt att utfärda föreskrifter.
- Det inrättas ett särskilt föreskriftsråd hos DO med ledamöter från arbetsmarknadens parter, universitets- och högskoleområdet samt civila samhället som kan tillföra myndigheten kunskaper och erfarenheter bl.a. om de verksamheter som ska regleras och om vilka behov av förtydliganden som finns.
- DO ska i arbetet med att ta fram föreskrifter inom arbetslivets område enligt 3 kap. DL. Utöver konsultationer med föreskriftsrådet, ska samråda med arbetsmarknadens parter innan DO fattar beslut om föreskrifter.
- När det gäller sanktioner för överträdelser av bestämmelserna om aktiva åtgärder i 3 kap. DL inom arbetslivsområdet och inom området för högre utbildning bedöms att vitesföreläggande ska kvarstå som sanktionsform i de fall en arbetsgivare eller en utbildningsanordnare inom högre utbildning inte uppfyller lagens krav.
- Nämnden mot diskriminering ska pröva frågor om vitesföreläggande. Utredningen har utifrån sina överväganden bedömt att nämnden mot

diskriminering ska kvarstå, fast med färre antal ledamöter. Syftet är att förenkla och effektivisera nämndens handläggning av ärenden.

- De centrala arbetstagarorganisationer som en arbetsgivare är bunden till av kollektivavtal ska ges förstahandsrätt att kunna göra en framställning till Nämnden mot diskriminering om vitesföreläggande.
- Regeringen bör ge DO och Arbetsmiljöverket, AV, i uppdrag att samverka vad gäller det systematiska arbetsmiljöarbetet i arbetsmiljölagen i förhållande till aktiva åtgärder i DL.
- Regeringen bör överväga att utreda frågan om det ska införas likabehandlingsombud som mer direkt kan representera arbetstagarnas intressen i arbetet med aktiva åtgärder.

Del 2: Utredningens förslag och överväganden om överflyttning av tillsyn och talerätt till Skolinspektionen

- Tillsynsansvaret för det skollagsreglerade området i DL överförs från DO till Skolinspektionen. Skollagens administrativa sanktioner i 26 kap. ska gälla vid tillsynen.

Förslaget baseras på att Skolinspektionen har mångfald större personella resurser för att utöva tillsyn än vad DO har. Dessutom har Skolinspektionen enbart det skollagsreglerade området som tillsynsområde, medan DO utövar tillsyn över flera olika områden. Den tillsyn som utförs av Skolinspektionen sker också i viss mån på plats i skolorna, medan DO, med hänsyn till myndighetens begränsade resurser, endast bedriver en s.k. skrivbordstillsyn. Skollagen tillhandahåller dessutom effektivare sanktioner än DL.

- Bestämmelserna om diskrimineringsförbudet, förbudet mot repressalier och utbildningsanordnarens utrednings och åtgärdsskyldighet för det skollagsreglerade området föreslås även fortsättningsvis ska följa av 2 kap. DL.
- De materiella bestämmelserna om aktiva åtgärder avseende diskriminering ska kvarstå samlat i DL. Bestämmelserna om aktiva åtgärder avseende kränkande behandling ska innehållsmässigt samordnas med reglerna om aktiva åtgärder avseende diskriminering för det skollagsreglerade området, men kvarstå i skollagen.
- Skolverket ska ges möjlighet att meddela föreskrifter avseende arbetet med aktiva åtgärder mot diskriminering enligt DL för det skollagsreglerade området och mot kränkande behandling enligt skollagen.
- Ett kunskapslyft om diskriminering föreslås vid Skolinspektionen. Det bör kunna ske genom nyrekrytering och internutbildning om diskriminering.

Ekonomiska konsekvenser

Regeringens utredare gör bedömningen att betänkandets förslag avseende arbetslivet inte får några ekonomiska konsekvenser för kommunerna eftersom de redan i dag ska arbeta med aktiva åtgärder.

Konsekvenser för det kommunala självstyret
Regeringens utredare bedömer att det kommunala självstyret inte kommer att påverkas av betänkandets förslag.

Förvaltningens synpunkter

Gymnasie- och arbetsmarknadsförvaltningen tycker sammanhållet att förslagen i delbetänkandet är bra, förvaltningen vill särskilt framhålla följande:

- Utifrån ett barnrättsperspektiv är det mer likvärdigt att ha regleringar avseende kränkande behandling och diskriminering i en och samma lag. Nu när det fortsatt föreslås vara två olika lagar är det viktigt att tillämpningarna av lagarna blir så likvärdiga som möjligt.
- För att stärka skolornas och huvudmännens arbete med DL vore det lämpligt att Skolinspektionen tog fram kompetensutvecklingsinsatser och stödmaterial.
- Förvaltningen ställer sig positiv till att Skolinspektionen tar över tillsynen av DL, bedömningen är att det stärker barnrättsperspektivet och ökar möjligheten till upprättelse för barn och elever.

Ekonomiska och juridiska konsekvenser

Förslaget till remissyttrande medför inga ekonomiska eller juridiska konsekvenser för kommunen.

Frida Plym Forshell
Gymnasie- och arbetsmarknadsdirektör

Patrick Vestberg
Verksamhetschef gymnasium och
vuxenutbildning

Bilagor

Bilaga 1. Remissmissiv

Bilaga 2. SOU 2020:79 *delbetänkande "Effektivare tillsyn över diskrimineringslagen aktiva åtgärder och det skollagsreglerade området"*, [Effektivare tillsyn över diskrimineringslagen – aktiva åtgärder och det skollagsreglerade området, SOU 2020:79 \(regeringen.se\)](#) (hämtad 2021-03-02)

Datum
2021-03-02

Diarienummer
GAN-2021/229.603

Beslutet ska skickas till

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens förvaltning, Björn Rosborg